

IETEIKUMI ŠĶIRNES AUDZĒŠANAI

Saldais ķirsis 'Artis'

ŠĶIRNES ĪPATNĪBAS:

Koks ir vidēja auguma, ar kompaktu, vidēji blīvu vainagu. Lielākajai daļai skeletzaru ir plati atzarošanās leņķi. Ražo pārsvarā uz pušķzariņiem.

Ziedēšanas laiks ir vidējs, zied reizē ar lielāko daļu citu saldo ķiršu šķirņu. 'Artis' ir pašneauglīga šķirne, to apputeksnē citi tai laikā ziedošie saldie ķirši, piemēram, šķirnes 'Aija', 'Stella', 'Brjanskas 3-36', 'Tjutčevka', u.c..

Augļi ir lieli un blīvi, to forma – plakani apaļa, garša ir laba, salda. Miziņas krāsa tumši sarkana, mīkstuma krāsa sarkana. Augļa masa 7 - 8 g. Šķīstošās sausas saturs ir 18 - 19 °Brix, kopējais skābju saturs – 0.6%. Vidēji garš kātiņš, sauss atrāvums. Nogatavošanās laiks vidēji vēls – jūlija II dekāde (Dobelē). Augļi lietainā laikā plaisā.

Slimībizturība. Vidēji ieņēmīga pret kauleņkoku lapbiri, samērā izturīga pret pārējām slimībām.

Ziemcietība. Dobelē un tās apkārtnē koku ziemcietība ir augsta. Kurzemē koki ziemo labi, citur Latvijā var audzēt labākajās dārza vietās. Ziedpumpuru ziemcietība laba.

REKOMENDĀCIJAS:

Piemēroti potcelmi un audzēšana. Smaržīgā ķirša (*P. mahaleb* L.) sējeņi – koku augumu viegli var uzturēt līdz 3 m augstumam. Piemēroti stādīšanas attālumi ir 4 × 4 - 5 m. Jauniem kokiem ieteicama vasaras veidošana.

Potcelms Gisela 5 - koka augumu var uzturēt līdz 2,0 - 2,5 m augstumam, piemēroti stādīšanas attālumi ir 2 × 4 m. Galotnes pazemināšanu var veikt vasarā (ar augļiem), bet kopumā koku veidošana jāveic pavasarī.

Veidošanas sistēmas. Šķirnei labi piemērots ir piramidāls vainags, ar veidošanu jāuztur veģetatīvā augšana, regulāri jāatjauno augļzari.

Agrotehnika. Šķirne kopjama, sekojot integrētas audzēšanas vadlīnijām. Šķirnei 'Artis' apdobs jāuztur tīras no apauguma vai ar minimālu apaugumu. Ir ieteicama apūdeņošana, it īpaši, audzējot uz maza auguma potcelmiem. Koku veselību labvēlīgi ietekmē vara un cinka mēslojums uz lapām vienu – divas reizes sezonā.

Augu aizsardzība. Ja apstākļi labvēlīgi kauleņkoku lapbires attīstībai (lieli stādījumi, mitri laika apstākļi), nepieciešami smidzinājumi tās ierobežošanai. Ir jāierobežo postīgākie kaitēkļi – laputis un ķiršu raibspārnmušas (jeb ķiršu mušas), ņemot vērā to izplatību. Ķiršu-madaru laputij ierobežošana nepieciešama, ja ar laputu kolonijām ir invadēts vismaz 1 no 50 kokiem¹. Ķiršu raibspārnmušas konstatēšanai iesaka izmantot vairākus dzeltenos līmes slazdus uz ha, novietojot dzeltenos līmes slazdus vainaga dienvidrietumu pusē, saulainā vietā un aizvējā². Kaitīguma sliekšnis ir 1 - 2 mušas uz slazda. Lai veiksmīgi ierobežotu ķiršu raibspārnmušu, ir jāņem vērā tās izplatība dārzā arī iepriekšējā gadā, jo līmes slazdi ne vienmēr labi atspoguļo reālo situāciju. Ķiršu raibspārnmušas izķeršanai katrā kokā būtu jānovieto no viena (maza auguma kokiem) līdz pat astoņiem (liela auguma kokiem) dzeltenajiem līmes slazdiem.

Augļu vākšanas laiks. Šķirne vācama, sākot no tehniskās gatavības (augļu miziņa tumši sarkana, mīkstums sarkans, augļu garša ir laba) līdz pilngatavībai (augļu miziņa gandrīz melna, mīkstums sarkans, garša ļoti laba).

Šķirne ieteicama audzēšanai komercdārzos ar intensīvu kopšanu, kā arī segumos vidēji vēlas ražas iegūšanai.

¹ <http://noverojumi.vaad.gov.lv/images/Slieksni.pdf>

² C. Daniel and J. Grunder (2012) Integrated management of European cherry fruit fly *Rhagoletis cerasi* (L.): situation in Switzerland and Europe. *Insects* 3: 956 – 988. doi:10.3390/insects3040956

Saldais ķirsis 'Artis'